

Doorgroeien

3 juni t/m 20 juni 2016

Water (1)	3 juni
Herintroductieproject en nieuws uit Zweden	4 juni
Meer dan woorden	5 juni
Water (2)	6 juni
Papa, ik wil ook een ring!	7 juni
Ooievaarsjongen in Gennep geringd	8 juni
Kijken, meten, ringen	9 juni
En het leven gaat gewoon door	10 juni
Meer uitleg over het ringen in Gennep	11 juni
Bedrieglijke foto's	12 juni
Grauw maar levendig	13 juni
Ooievaartjes geringd	14 juni
Kuikens zijn geen kuikens meer	15 juni
Een leeg (?) nest	16 juni
Je kan het niet alleen ...	18 juni
Een kleine auto	19 juni
Een ringer aan het woord: Maarten Verrips	20 juni

Water (1)

3 juni, Arda van der Lee

Twee clipjes vlak achter elkaar met water in de hoofdrol

Op het laatste clipje van 2 juni komt moeder met water aan. Als de zon schijnt, is het boven op het nest in de volle zon snel warm, erg warm. Gelukkig waait het ook nog wel zo hoog boven de huizen, dat geeft nog een beetje verkoeling voor de jongen.

Op zo'n dag brengen de ouders niet alleen voedsel, maar ook water. Ze nemen het mee in hun krop en zo goed als ze kunnen, druppelen ze het water in de snavel van de jongen. Dus niet zoals met een krop vol voedsel, dat ze gewoon in de nestkom uitbraken. Leuk om te zien dat de jongen proberen het water op te vangen in hun snavel.

Op het volgende clipje van 3 juni komt het water met bakken uit de hemel. De jongen krijgen wel heel wat te verduren de laatste dagen, met de hoosbuien die over het oosten en zuiden van het land trekken. Te groot om onder de vleugels van een ouder weg te kruipen, moeten ze het gelaten over

zich heen laten komen. Hun veren zijn nog te klein om hen droog te houden, zoals bij de volwassenen vogels. Maar tot nog toe lijken ze het goed te hebben doorstaan. En de komende dagen schijnt het (bijna) droog te blijven met prima temperaturen op weer helemaal op te drogen.

terug naar boven

Herintroductieproject en nieuws uit Zweden

4 juni, Caroline Walta

Vandaag mag ik meehelpen met ringen en het geven van voorlichting in De Lokkerij. Door de naam wordt vaak gedacht dat hier ooievaars naar toe worden gelokt, maar nee: hier woonde ooit een familie Van Lokken.

In het vochtige en voedselrijke uitgestrekte Drentse Reestdal broeden veel ooievaars. In de jaren 60 was dat wel anders, in heel Nederland bleek het aantal paren gedaald van honderden naar 17. Na de oorlog nam de welvaart toe, de landbouw intensiverde, het grondwaterpeil daalde en stedelijk gebied groeide. Verder werden er zware landbouwgiften gebruikt en met het beetje voedsel dat er over was, kregen de ooievaars de dodelijke stoffen binnen.

In 1969 startte Vogelbescherming Nederland een reddingsplan: ooievaars in gevangenschap laten broeden en de nakomelingen vrijlaten. De basis van dit project lag in het Zuid-Hollandse Groot-Ammers, langs de rivier de Lek. U heeft misschien wel gehoord of gelezen over 'ooievaarsdorp' Het Liesvelt. De jongen werden uitgezet in 12 over Nederland verdeelde 'buitenstations', waaronder De Lokkerij.

In de jaren 90 ging het beter met de ooievaarsstand en in 2000 is het herintroductie programma afgesloten. Alle ooievaars die nu in ons land broeden, zijn wild. Misschien zou je zo'n project met de kennis van tegenwoordig anders aanpakken, zoals (meer) prioriteit geven aan het zorgen voor een gezond leefgebied voor dier (en mens!). Zo is bijvoorbeeld www.redderijkeweide.nl ontstaan.

In Zweden is nog een herintroductieprogramma voor ooievaars aan de gang. En laat ik in de velden rondom De Lokkerij nu net een geringde vogel uit dat land gezien hebben. Het is een eenjarige rondzwervende ooievaar die is geboren in het Zweedse Hemmestorps Mölla. Naast de ring van het vogeltrekstation, draagt deze vogel kleurringen. In volgende blogs zullen we meer vertellen over het hoe en waarom van het ringen.

terug naar boven

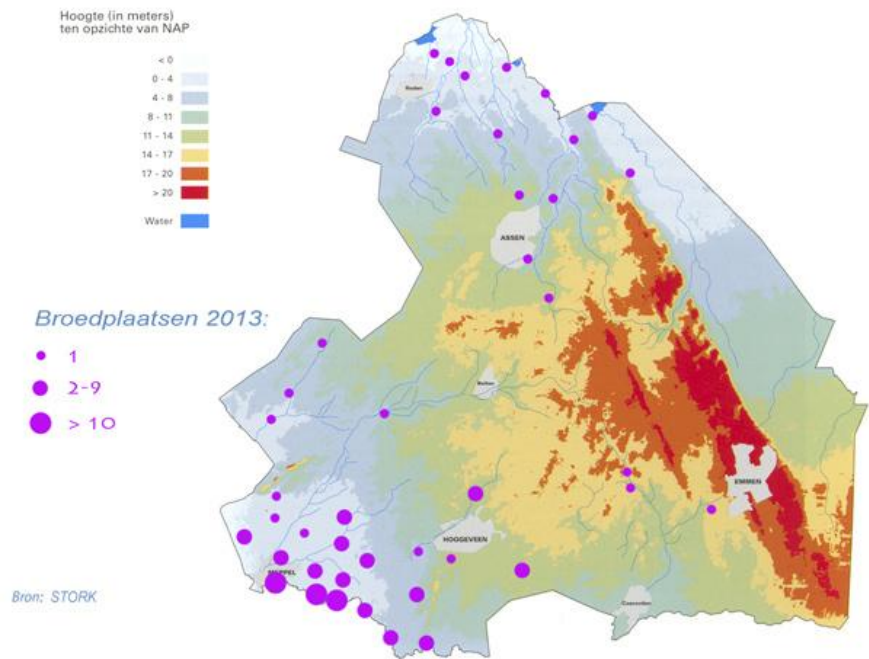
Ooievaar geboren en ge(kleur)ringd in Zweden (foto Caroline Walta @De Lokkerij, De Schiphorst)

Meer dan woorden

5 juni, Wim van Nee

Mensen zijn steeds meer visueel ingesteld. Dat is ook niet zo gek, want soms zegt een afbeelding meer dan woorden.

Neem nu dit kaartje. In 2013 hebben we de nestplaatsen van de provincie waarin we wonen, gelegd over het hoogtekaartje. De nesten zijn aangegeven met paarse stippen, een grotere stip betekent meer nesten (zie legenda). We laten de afbeelding voor zichzelf spreken en lichten hem vandaag niet toe, want dat kunt u vast zelf...

Dus even tijd voor iets anders.

Met zijn drieën waren ze, Aramis, Athos en Porthos. Ze zijn bekend als de drie musketiers (al beleven ze hun avonturen vooral met z'n vieren). Samen vormden ze de ere-garde van Lodewijk XIII, die ze moesten beschermen tegen kardinaal Richelieu. Natuurlijk was niet alles strijd, er was ook tijd voor drank, vrouwen en muziek, maar als het nodig was dan stonden ze klaar: "Eén voor allen, allen voor één".

In het clubhuis werden de drie dappere kuikens vergeleken met de drie musketiers. Dat is vast ingegeven door de overlevingskracht van het drietal, zeker ten tijde van zwaar weer en aanvallen door ongenode gasten.

Houd vol, nog een week of vier en jullie kunnen zelf vliegen. En als er weer een vreemde voorbij komt: "Eén voor allen, allen voor één".

terug naar boven

Water (2)

6 juni, Wim van Nee

Jullie hadden het al gezien op de kaart van Drenthe, water is het sleutelwoord. Ooievaars hebben voorkeur voor een plekje in de buurt van een natuurlijk stroompje.

De Hondsrug is de verhoging in het Drentse landschap en aan alle kanten stroom het water eraf. Het zijn vooral kleine stroompjes en de overeenkomst is dat ze niet of nauwelijks zijn gereguleerd. Als er veel regen is gevallen, dan stroomt er meer water, bij droogte veel minder. En juist dit soort omstandigheden maken het verschil. Het draait altijd weer om variatie.

We zijn net terug van een rondje ooievaars ringen in de buurt van de Lemelerberg. Lekker weer, vriendelijke mensen en tien jongen op vier nesten, waaronder één nest van vier. Wij zijn tevreden ...

terug naar boven

Papa, ik wil ook een ring !

7 juni, Leo Daanen

Een van de vele leuke clips die Nella maakt droeg deze titel "Papa, ik wil ook een ring".

Hoeraaaaa een ring.

Nou ooievaars-jonkies, morgen is het dan eindelijk zover, jullie krijgen alle drie een ring, hoor. En Pa die heeft nog een ouderwetse aluminium (Lip)ring. Maar jullie krijgen een moderne kunststof Elsa ring. Het heeft even geduurd, maar als alles goed is gaat het morgenmiddag rond 16.00 uur gebeuren. De hoogwerker is geregeld, de genodigden van de Gemeente Gennep zullen aanwezig zijn, de jeugd IVN "de Groentjes" zijn er en ook wij van vereniging vogelwacht "de Maasheggen" zijn er natuurlijk. Ook zullen er enkele andere genodigden zijn, die we zeker niet voorbij kunnen lopen. Ik heb begrepen dat er ook mensen van Stork naar Gennep af zullen reizen om erbij te kunnen zijn; erg leuk, hoor. Hopelijk zit het weer mee, daar zijn we wel afhankelijk van natuurlijk.

Hoe gaat dit in zijn werk?

Ik ga met de hoogwerker (Arie Arts Boomverzorging) naar boven naar het nest. De jongen drukken zich, wat natuurlijk is, en we pakken ze van het nest en doen ze apart in tassen. Dan gaan we naar beneden en op het plein, dat afgezet is maar zo dat wel iedereen het kan zien, leggen we de jongen neer. Maria, Richard en ik zullen tekst en uitleg geven over hoe en wat.

Ringen

Alle drie de jongen krijgen een (Elsa) ring om de rechter Tibia (bovenloopbeen) en ze worden gemeten en gewogen. In even jaren ringen we ooievaars rechts en in oneven jaren links, 2016 is dus rechts ringen dit jaar. We meten de vleugellengte, Tarsus, Tarsus+Teen, snavellengte en kop/snavellengte en wegen ze. Deze gegevens worden weer allemaal ingevoerd in Griel, het

programma van Vogeltrekstation Nederland. Op de metingen en ringen kom ik later in een weblog nog terug.

Het nest

Als deze handelingen allemaal verricht zijn, brengen we ze weer snel terug naar hun vertrouwde nest. Ze gaan weer terug in de tas en met de hoogwerker weer naar het nest terug. Het nest controleren we snel nog even en kijken of er nog braakballen op liggen om deze ook te laten zien aan de aanwezigen. Ook bekijken we de staat van het nest snel even, maar na deze hevige regenval hebben we kunnen zien dat onze werkwijze prima en uitstekend werkt.

We doen ons uiterste best om alles goed te laten verlopen en voor degenen die er morgen ook zijn, tot morgenmiddag. Nella zal een leuke clip maken, zodat jullie alles terug kunnen zien; en jullie weten inmiddels dat Nella dit als de beste kan. Dank alvast, Nella ;-)

*Gennep,
ooievaars ringen 2015*

terug naar boven

Ooievaarsjongen in Gennep geringd

8 juni, Caroline Walta

Op dit moment ringt Leo de jongen. Een uitgebreid verslag met meer foto's volgt. Groetjes, ook van de STORK reporters ter plaatse Arda, Caroline en Vogelwerkgroep De Maasheggen.

Kijken, meten, ringen

9 juni, Arda van der Lee

Gisteren zijn de drie jongen even beneden geweest, in handen van onze ervaren ringer (en weblogschrijver) Leo.

We waren natuurlijk heel benieuwd of nog te achterhalen was welk jong tot bloedens toe was aangevallen door de vreemde ooievaar en of die aanval misschien een litteken had achtergelaten. Voorzichtig heeft Leo de nekveren van alle drie uit elkaar geblazen om te zoeken naar een wond. Niet te vinden, de huid tussen/onder de veren vertoonde geen schrammetje. En het zag er toch heel heftig uit, al dat bloed. Maar ja, bedenk maar eens hoeveel bloed een kapotte wenkbrauw of oorlel bij ons oplevert. Ook daarvoor geldt dat het er veel erger uitziet dan het in werkelijkheid is. Bij het jong dus ook, gelukkig maar.

De afgelopen weken is er nog heel wat overlegd wanneer we de jongen zouden ringen. De voorkeur had een woensdag, zodat de kinderen van het plaatselijke IVN erbij konden zijn, dus er werd gedacht aan 1 of 8 juni. Omdat de jongen een tijdje niet heel veel te eten kregen en ze niet heel snel leken te groeien, is gekozen voor 8 juni. Dus we waren benieuwd naar hun gewicht. Meestal wegen jonge ooievaars op de leeftijd waarop ze geringd worden tussen de 3 en 3,5 kg. En wat bleek: jong 1 (voortaan met ring 3E 804) woog 3306 gram, jong 2 (met ring 3E 805) 3020 gram en jong 3 (met ring 3E 806) 3250 gram. Helemaal volgens het boekje.

Nog wat maten voor wie dat leuk vindt:

Jong 3E 804:
vleugellengte 332 mm, snavel 94 mm, kop-snavel 175 mm, tarsus 188 mm, tarsus t/m langste teen 275 mm

Jong 3E 805:
vleugellengte 346 mm, snavel 85 mm, kop-snavel 170 mm, tarsus 185 mm, tarsus t/m langste teen 270 mm

Jong 3E 806:
vleugellengte 348 mm, snavel 95 mm, kop-snavel 175 mm, tarsus 189 mm, tarsus t/m langste teen 290 mm

De ervarenheid van Leo als ringer is goed te zien op de diverse filmpjes. Bij aankomst met het bakje van de hoogwerker bij het nest wordt er een grote handdoek over de jongen gelegd. Daardoor blijven ze extra rustig. Ook bij het terugleggen blijft de handdoek tot het laatste moment over hen heen, eerst komt de hoogwerker in beweging om naar beneden te gaan, dan pas pakt Leo de handdoek. Beneden op het plein dient de handdoek als kleedje voor de jongen.

terug naar boven

En het leven gaat gewoon door

10 juni, Arda van der Lee

Elke keer als er geringd wordt, ben ik verbaasd hoe snel de ouders weer terug op het nest zijn. Ma in Gennep was er wel heel snel bij.

De jongen waren nog niet uit het nest gehaald en het bakje van de hoogwerker terug op de grond, of moeder landde alweer op het (lege) nest. Dat zie je normaal niet zo vaak. De ouders houden meestal op veilige afstand vanaf een hoog punt een oogje in het zeil of komen af en toe over vliegen. Uiteraard ging ze wel weer op de wieken toen het bakje het nest weer naderde. Maar binnen tien minuten was ze al terug bij de jongen op het nest.

En binnen een half uur wordt de eerste maaltijd alweer opgediend, de jongen eten alsof er niets gebeurd is.

Toch vragen sommige kijkers zich af hoeveel stress het ringen de ouders en de jongen levert. Leo vertelde dat hij bij het onderzoek aan de jongen op de grond nauwelijks iets van een verhoogde hartslag of spanning merkte. Jongen houden zich van nature dood en doen dit ook op de grond. De stress van de aanvallende vreemde ooievaars is vele malen groter. Voor de jongen en voor de ouders.

terug naar boven

Meer uitleg over het ringen in Gennep

11 juni, Caroline Walta

Het kan niemand zijn ontgaan dat de ooievaarsjongen van Gennep afgelopen woensdag zijn geringd. Onder grote belangstelling. Juist hierover maakten sommige kijkers zich zorgen. Als deze worden geuit in nette bewoordingen en met een onderbouwing, dan waarderen we dit zeker. Het geeft aan dat er mensen zijn die geven om de natuur, vogels en... de ooievaar.

Allereerst is het nest in Gennep behoorlijk beroemd. Voordat het te zien was op Beleef de Lente, volgden de bewoners het nest al jaren via de webcam van het gemeentehuis. Tijdens het jaarlijkse ringen kan iedereen komen kijken en wordt de jeugdgroep van het IVN - Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid - uitgenodigd. De kinderen krijgen een plek vooraan, zodat ze alles goed kunnen zien.

Het geheel is goed verzorgd, de kinderen hebben geleerd over de ooievaar en zij komen onder begeleiding van een ervaren gids. Voor de ouders en andere belangstellenden er plek achter de neergezette hekken. Het is heel duidelijk dat de grens ligt bij de ruimte voor de jonge ooievaars.

Onze ervaren ringer Leo haalt met hulp van de hoogwerker de jongen uit het nest en brengt ze in de tas naar beneden. De jonge ooievaars houden zich op deze leeftijd voor dood. Een natuurlijke reactie die ook op het nest gebeurt, zoals veel clips tonen. We noemen dit gedrag 'akinese'. Aan de ene kant

geven de jongen hiermee aan dat ze geen levend lekker hapje zijn voor bijvoorbeeld een roofvogel, aan de andere kant kost het je tijdelijk overgeven aan de omstandigheden het minste energie.

Als je het ringen nog niet eerder hebt meegemaakt en je ziet ineens de beelden van een grote groep mensen rond vogels die er roerloos bij liggen, dan kan ik me voorstellen dat je verrast kunt zijn door de aanwezigheid van publiek. Ik zal niet ontkennen dat de jongen en de oudervogels spanning ervaren, maar het ringen kent een geschiedenis van al ruim 100 jaar. De kuikens worden ook niet door hun ouders verstoten als ze door mensenhanden zijn aangeraakt, wat bijvoorbeeld bij reeën wel het geval is.

Het ringen, meten en wegen gaat - ondanks de aanwezigheid van belangstellenden - in alle in alle rust en snel genoeg om de jongen weer vlug naar het nest te kunnen terugbrengen. Daar gaat het ooievaarsleven verder alsof er niets is gebeurd. We hopen dat de jongen over enkele weken veilig uitvliegen en de ringmeldingen ons weer veel informatie gaan geven. Kennis die bijdraagt aan de bescherming van de ooievaar en zijn leefgebied. Hierover weer meer in volgende blogs. En... blijf intussen gerust delen en vragen!

P.S.: ik was bij het ringen in Gennepe, het praten van de omstanders heb ik niet zo luid ervaren als in de clip is te horen. Het geluid van de video is versterkt om de uitleg van Leo te kunnen verstaan. Verder is de microfoon bij de webcam sowieso sterk, je kunt op een normaal volume pratende mensen op het dorpsterras bijna letterlijk verstaan. Het is maar dat u het weet ;-).

Met dank aan Ingeborg en Dita Vrolijk!

terug naar boven

Bedrieglijke foto's

12 juni, Wim van Nee

Als je veel met ooievaars bezig bent, dan maak je ook foto's. Best leuk om eens in die foto's te duiken en te bedenken waar je eigenlijk naar zit te kijken.

Deze foto bijvoorbeeld. Ik moest er weer aan denken naar aanleiding van het filmpje 'Gestuntel met vogelveren'.

Op het nest worden de jongen gevoerd. De prooi is wel heel fors, je herkent onmiddellijk een jonge eend. Ooievaars zouden toch niet...? We hebben een tijdje staan kijken en zagen al snel dat de eend een behoorlijk stijve nek had, op de foto ook goed te zien. De ooievaars hebben de eend niet gevangen, maar gevonden. De eend was al dood, het was een kadaver.

Vangt een ooievaar dan nooit een jonge eend? Zeg nooit nooit, maar we hebben eens iets heel leuks meegemaakt. In de jaren 90 waren we betrokken bij het ooievaarsstation in Alphen aan den Rijn. In de open ooievaarskooi had een paartje eenden een nest gemaakt. Niet verstandig, dachten we. We hebben de natuur zijn gang laten gaan en de eendeneieren kwamen uit. Op de eerste dag zwommen negen eendenkuikens in de waterbak van de ooievaars. De dag erna waren het er nog negen en weer een dag later nog steeds negen. De eenden bleven in de ooievaarskooi wonen en dat bleek juist een veilige omgeving voor ze te zijn.

Of deze foto:

Waar zit je eigenlijk naar te kijken? We hebben ingezoomd op een braakbal. De voormalige eigenaar van deze braakbal heeft flink gegeten en de braakbal verradt wat er zo lekker was: kevers.

Vooruit, nog één foto...

terug naar boven

Grauw maar levendig

13 juni, Wim van Nee

Het nest zat naast de voordeur in een oude kerstkrans. Vier hongerige jongen sperden hun snavels open als we er langs liepen. En dat gebeurde, we waren aan het verhuizen en we moesten de deur veel gebruiken. Maar de jonge grauwe vliegenvangers trokken zich er weinig van aan. Hun ouders ook niet. Als we voorbij waren, dan kwamen ze direct met eten aanzetten.

Totdat ze uitvlogen...

Het gebeurde op een moment dat de voordeur open stond. Ze vlogen alle vier in één streep ... het huis in. Buiten bleven de ouders roepen, binnen antwoordden de jongen. Snel onze reddingsactie op touw gezet. De eerste zat op een radiator, de tweede ergens in een hoekje op de grond, de derde in een vensterbank en de vierde in een net neergezet boekenkastje. Voorzichtig hebben we de vliegenvangertjes gepakt en naar buiten gebracht. Daar verenigden ze zich onmiddellijk met hun ouders. We hebben ze nog een paar dagen gezien en gehoord, alsof ze ons wilden laten weten dat alles goed was.

Als mens denk je: waarom kiezen ze zo'n rare en gevaarlijke nestplaats? Later besef je dat die nestplaats helemaal niet onveilig was, misschien juist wel extra veilig, omdat wij er steeds in de buurt waren. Geen ekster of sperwer waagde zich in de buurt van het nest.

En ooievaars? Hoe kiezen zij? In Rotterdam is een nest op één van de portalen van de spoorwegen gebouwd. Iedere paar minuten dendert er een trein vlak onderdoor. Hoe dom kunnen ooievaars zijn... of...

Weer kijk je er te gemakkelijk met menselijke ogen en emoties naar. Die ooievaars zijn juist slim. Niemand waagt zich bij het nest. En dat lawaai, is dat niet erg? Kennelijk niet. De ooievaars hebben hun eigen plekje gekozen op basis van veiligheid en voedselaanbod. En dat is wat telt, ze weten het zelf het best.

De grauwe vliegenvangers hebben weer jongen. Nu zitten ze in een nestkommetje dat we eigenlijk hadden bedoeld voor boerenzwaluwen.

terug naar boven

Ooievaartjes geringd

14 juni, Leo Daanen

Allereerst wil ik Arda en Caroline bedanken voor hun lange reis naar het zuiden en voor hun hulp in Gennep tijdens het ringen. Caroline was vergezeld van haar moeder en tante. Moeder Inge Vrolijk en tante Dita Vrolijk; nou, hun achternaam hebben ze mee in ieder geval. Beiden heel gezellige Dames, zeg en goede Stork-verkopers. Super trots op jullie allen.

Arda heeft al veel informatie en de metingen en ringgegevens doorgegeven via haar weblog op 09-06-2016 "Kijken, Meten, Ringen".

Ook Caroline heeft ter plaatse een kort, maar leuk actueel weblog geplaatst op de ringdag 08-06-2016 "Ooievaarsjongen in Gennep geringd"

Ook heeft Caroline een hele duidelijke uitleg gegeven in een aanvullende weblog over het ringen op 11-06-2016 "Meer uitleg over het ringen in Gennep"

Dus alle gegevens zijn inmiddels wel bekend bij jullie en ga ik hier verder maar niet meer op in. Je kunt deze informatie dus ook nog terug lezen in de betreffende weblogs. Verder wil ik jullie dus alleen nog enkele foto's van deze dag laten zien, sommigen met enige toelichting.

Foto: Leo en Kroeskarper, met dank aan Mihari. Diverse andere foto's met dank aan Caroline en Arda.

Van links naar Rechts:

Tante Dita Vrolijk, Moeder Inge Vrolijk, Caroline en Arda. Toppers hoor.

Zie hier hoe ontspannen de jongen meteen na het terugzetten erbij liggen, mooi toch.

Links zie je het carillon in het torentje en net daarboven de webcam.

Aan de achterzijde van het dak zie je de andere schoorsteen, waar Pa of Ma, of de vreemde ooievaars ook wel eens op staan.

terug naar boven

Kuikens zijn geen kuikens meer

15 juni, Caroline Walta

29 april, weet je het nog? Een kuiken kruipt uit het ei. De kop en snavel hebben wel wat weg van een ooievaar. Het lijf is klein, grijs, een beetje gerimpeld met stompjes op de plek van vleugels. In de loop van de tijd gaat het lichaam lijken op een wat te dikke kip. Ze schuifelen op hun onderpoten, kleppen zonder geluid en als ze niet eten, liggen ze te luiëren.

15 juni, dit zijn ooievaars! Het spek van de buik is omgezet in spieren en wat een lange stelten! Het dons is verdwenen en de vleugels zitten volledig in de veren. Het gedrag is ook anders. Als oefening voor later helpen de jongen mee om het aangedragen nestmateriaal een plek te geven, mooi weergegeven in de clip "Jeugd helpt pa een snaveltje".

Wat verder opvalt, is het rondkijken. Van over de nestrand tot ver over de horizon. Alles wat vliegt, bekijken ze met grote interesse. Hun eigen vleugels slaan ze ook steeds vaker uit, zoals in de clip "Kleintjes zie je over 't hoofd". Hierin krijg je alvast een voorproefje van het plagen van elkaar, zeker als één van de vogels een etensrestje vindt.

Zoveel voer krijgen ze niet meer. Ten eerste moeten de jongen om te kunnen vliegen niet te zwaar zijn. Ten tweede zullen pa en ma de jongen met een dosis gezonde trek straks het veld in lokken. Maar de komende twee weken kunnen we nog genieten van spectaculaire vlieg oefeningen door de drie musketiers. Op het nest en steeds een stukje hoger...

Voorproefje... vlieg oefeningen op het nest (foto Caroline Walta)

terug naar boven

Een leeg (?) nest

16 juni, Arda van der Lee

Op allerlei nesten in het land is het nu druk met ouders die af en aan vliegen met voedsel en jongen die hun eerste vlieg oefeningen doen.

Maar er zijn ook een aantal lege nesten. Nesten die om wat voor reden dan ook niet in de smaak zijn gevallen bij ooievaars op zoek naar een geschikte plek om te nestelen. Of nesten waar het broedsel is mislukt. Nesten waar een paartje dit voorjaar wel met takken heeft gebouwd en waar wel eieren zijn gelegd. Nesten waar je een paar weken lang, diep in de nestkom weggedoken, een ooievaar zag broeden. Nesten, die er nu leeg en verlaten bij staan.

Nou ja, leeg? Als je goed oplet, zie je dat zo'n nest toch regelmatig door vogels worden bezocht. Neem zomaar een dag rond het lege nest bij mij in de tuin.

4.45 uur Het begint te schemeren: ik word wakker van de 'herrie' van een nijlgans op het nest.

7.15 uur Een paartje nijlganzen zit samen op het nest, maar vliegt weg zodra ik de achterdeur open doe.

11.50 uur Drie ooievaars vliegen rond het nest, eentje landt. De andere twee proberen hem met duikvluchten te verjagen, waarschijnlijk het stel van het nest 100m verderop.

12.05 uur Ik zie (helaas) de derde ooievaar weer weg vliegen.

13.15 uur De schelle kreten van een grote bonte specht klinken door de tuin. Na enig speurwerk zie ik hem. Jawel, op het paalnest! Het blijkt een jong exemplaar te zijn. Vol goede moed tikt hij met zijn snavel op de opstaande 'houtjes' waartussen de takken zijn gevlochten. Maar met weinig resultaat, hij kijkt wat om zich heen en na een kwartiertje besluit hij toch maar naar een 'echte' boom te vliegen.

15.00 uur Een groepje mussen is op het nest geland. Vrolijk tjilpend kijken ze met een schuin oog naar de kippenren. Wordt daar misschien een handje graan gestrooid?

15.30 uur Alarm in de tuin, daar komt moeder vos weer aan. De meerkoetenouders zijn in paniek. Hun nest zit wel erg dicht bij de kant. En vossen zijn niet bang om nat te worden.

Zo'n nest hoog op een paal is zo gek nog niet...

terug naar boven

Je kan het niet alleen...

18 juni, Caroline Walta

Beleef de Lente wordt mogelijk gemaakt door heel veel mensen. Een aantal "kent" u van de blogs, maar achter de schermen zijn nog veel meer medevrijwilligers actief. Zoals moderators, die voorkomen dat rare reacties en ongewenste reclames op de site verschijnen. En clipmakers, die uren beeld doorworstelen om daar een mooie samenvatting van te maken.

Ondanks de regen (hier in Den Haag hoost het al de hele dag), zetten we vandaag in het zonnetje... onze jarige clipmaakster Nella. Van harte gefeliciteerd van al je ooievaarsvrienden!

Wij zijn erg trots op ons topteam en wat we kunnen betekenen voor de ooievaars en hun leefgebieden. Maar zoals de titel al aangeeft: je kan het niet alleen. Om ons werk te kunnen doen, zijn we afhankelijk van donaties en giften. Hiermee kunnen we bijvoorbeeld de website onderhouden, folders ontwerpen, educatief materiaal maken, stands op evenementen huren en... ringen.

Voor het laatste is dit seizoen een grote kostenpost. Over de ringen moet sinds dit jaar het hoge BTW-tarief betaald worden, waardoor ze € 5,20 per stuk zijn. Verder kunnen we niet alle nesten met een ladder bereiken en het huren een hoogwerker kost al gauw €200-300 per dag(deel). We zijn dan ook heel blij met de hulp die we krijgen van particulieren en bedrijven om het ringonderzoek te kunnen voortzetten.

Op een aantal plekken in het land mogen we gebruik maken van de brandweer. Over de laatste hulpverlening krijgen we verschillende reacties: de één vindt het machtig mooi, de ander vindt dat het materiaal en de menskracht van de brandweer daarvoor niet bestemd zijn.

Ik kan u verzekeren dat er absoluut geen geld en tijd wordt verspild. De brandweer plant regelmatig activiteiten in waarbij er wordt geoefend met het materieel. Ten eerste om de werking te controleren en ten tweede om routine te houden in de werkzaamheden. Het gebruiken van de hoogwerker van de brandweer voor het bereiken van bepaalde nesten gebeurt geheel volgens het protocol. Ik was zeer bevoorrecht dat ik het op 10 juni (de verjaardag van mijn moeder...) van dichtbij mocht meemaken.

Zelf kon ik op diverse plekken een preventief steentje bijdragen door te constateren dat bijvoorbeeld sleutels van brandladders en noodluiken niet binnen handbereik lagen. Verder konden we de situatie van takken op en rond schoorstenen goed bekijken, om buiten het broedseizoen eventuele aanpassingen aan rookafvoer- en/of luchtaanvoerkanalen te kunnen doen.

Het ooievaarsvrijwilligerswerk houdt niet op bij Beleef de Lente. Kortom, wilt u een cadeautje geven, in welke vorm dan ook, neem een kijkje op www.ooievaars.eu.

P.S.: voor mij zit het ringseizoen erop. Met het vorig jaar behalen van mijn certificaat is een droom van een klein meisje uitgekomen. Ik vind het zo mooi om mijn passie voor de ooievaar met anderen te kunnen delen. Zo geef ik ook excursies, lezingen en help ik mee bij evenementen. Verder sta ik open voor reacties van mensen die minder enthousiast zijn over de ooievaar, bijvoorbeeld door (over)last van takken op de schoorsteen, uitwerpselen en (bij)voeren. Mijn streven is, dat we er met elkaar uit komen. Je kan en je doet het niet alleen!

terug naar boven

Een kleine auto

19 juni, Wim van Nee

Ruim zeven weken oud zijn ze. De vlieg oefeningen nemen steeds meer ruimte in beslag en af en toe krijgt één van de anderen een klap (vleugel) om de oren. Evenwicht bewaren hoor! In Vroege Vogels werd vanmorgen gezegd dat de jongen op het punt van uitvliegen staan, maar jullie weten wel beter. Dat duurt nog een week of twee, houd het op de eerste week van juli.

Jullie kunnen goed zien, waarom de jongen niet te oud moeten zijn als ze geringd worden. Met de leeftijd en afmeting van nu zou beslist het risico bestaan, dat ze gaan staan als de ringer bij het nest komt. In het ergste geval springen ze er vanaf, en dat wil je niet. Ze zouden wel in glijvlucht de grond bereiken, maar je weet niet waar ze landen. Dat weten ze zelf ook niet, ze zijn immers nog niet aan

toe aan vliegen. Daarom wordt geringd op een leeftijd van ongeveer vijf weken, met een uiterste grens van zes weken.

In de afgelopen dagen speelde regen een grote rol. Voor ons niet altijd fijn, maar de ooievaars redden zich er prima mee. De veren wateren goed af en dat geeft af en toe een punkerig uiterlijk. Voor de ooievaars is dat helemaal niet zielig, want de voordelen zijn groter dan de nadelen. Regen betekent ook voedsel in overvloed en dat is waar het allemaal om draait. Voedselgebrek op deze leeftijd zou funest zijn.

Intussen wordt er ook constant onderhoud gepleegd. Zacht materiaal om het nest een beetje droog te houden, takken omdat de rand ook mee moet groeien en om de boel een beetje bij elkaar te houden. Als er geen menselijk onderhoud wordt gepleegd en de takkenstapel blijft overeind staan, dan kan een nest zomaar meer dan twee meter hoog worden, met het gewicht van een kleine auto...

Zet 'em op jongens! Nog een week of twee, dan kunnen jullie het zelf!

terug naar boven

Een ringer aan het woord: Maarten Verrips

20 juni, Wim van Nee

Vorig jaar hebben enkele ringers iets verteld of hun ringwerk. Vandaag lezen we weer een stukje van Maarten Verrips. Hij ringt ooievaars o.a. in Rijswijk en omgeving Leiden.

'Als ooievaarsringer is je taak niet beperkt tot het ringen. Ik volg het hele broedproces en probeer na te gaan of het nest uiteindelijk uitgevlogen jongen oplevert. Maar dat is minder eenvoudig dan het klinkt.

Als de jonge ooievaars éénmaal kunnen vliegen hebben veel van hen de gewoonte om voor de nacht terug te keren op het nest waar ze uit het ei gekropen zijn. Ze komen daar vaak al ruim voor donker aan. Omdat ik overdag werk moet ik mijn nestcontroles 's avonds doen en daar sta je dan. Er staan grote jongen te suffen, maar die lijken sprekend op de jongen zoals ik ze de laatste weken heb zien staan. Uitgevlogen of niet? Het is vaak gissen, maar soms komt er onverwacht hulp.

Het nest in Rijswijk wordt door veel mensen, die Caroline Walta vast allemaal goed kent, enthousiast gevolgd. Vorig jaar stuurde een van hen mij een foto van twee vreemde ooievaars, die het aan de stok hadden gekregen met de rechtmatige bewoners van het nest. Die vreemdelingen waren allebei geringd. En één daarvan door mij, op het nest in Oegstgeest waarvan ik op dat moment nog geen bewijs van succesvol uitvliegen had!

Bedankt Maarten!

terug naar boven

